

BIULETYN PRAWNY

UNIwersYTETU MIKOŁAJA KOPERNIKA W TORUNIU

Rok 2025; poz. 339

ZARZĄDZENIE Nr 193

Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu

z dnia 28 października 2025 r.

Regulamin organizacyjny Biblioteki Uniwersyteckiej Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu

Na podstawie § 36 ust. 2 pkt. 1 i ust. 3, § 37 ust. 1 i 2 uchwały Nr 37 Senatu UMK z dnia 16 kwietnia 2019 r. Statut Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (Biuletyn Prawny UMK z 2024 r., poz. 10)

z a r z ą d z a s i ę, co następuje:

Rozdział 1 **Postanowienia ogólne**

§ 1

1. Biblioteka Uniwersytecka jest uniwersytecką jednostką pomocniczą, podległą rektorowi, pełniącą funkcję ogólnodostępnej biblioteki naukowej oraz stanowiącą centralną jednostkę systemu biblioteczno-informacyjnego Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, zwanego dalej „Uniwersytetem”.
2. Biblioteka Uniwersytecka działa na podstawie:
 - 1) ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r., poz. 574 ze zm.);
 - 2) ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz. U. Nr 85 poz. 539 ze zm.);
 - 3) rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 29 października 2008 r. w sprawie sposobu ewidencji materiałów bibliotecznych (Dz. U. 2022 r. poz. 2393);
 - 4) Statutu UMK;
 - 5) regulaminu udostępniania zbiorów;
 - 6) niniejszego regulaminu.

§ 2

Nadzór nad działalnością Biblioteki Uniwersyteckiej sprawuje rektor lub wyznaczony przez niego prorektor.

Rozdział 2

Zadania Biblioteki Uniwersyteckiej

§ 3

1. Do podstawowych zadań Biblioteki Uniwersyteckiej należy w szczególności:
 - 1) gromadzenie i uzupełnianie zbiorów bibliotecznych, drukowanych i elektronicznych, zgodnie z kierunkami badań oraz potrzebami dydaktycznymi Uniwersytetu, w tym stanowiących narodowy zasób biblioteczny oraz mających wyjątkową wartość i znaczenie dla dziedzictwa narodowego;
 - 2) opracowywanie zbiorów zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami;
 - 3) udostępnianie zbiorów i źródeł informacji niezbędnych do prac naukowych, nauczania i popularyzacji wiedzy oraz prowadzenie działalności informacyjnej, zwłaszcza informowanie o zbiorach własnych oraz o zbiorach innych bibliotek i ośrodków informacji poprzez tworzenie odpowiednich narzędzi informacyjnych, w tym m.in.:
 - a) zarządzanie centralnym katalogiem zintegrowanego systemu biblioteczno-informacyjnego Uniwersytetu,
 - b) organizowanie dostępu do innych narzędzi wyszukiwawczych oraz udzielanie informacji o sposobach ich użytkowania,
 - c) prowadzenie zajęć dydaktycznych, szkoleń, warsztatów oraz praktyk dla studentów i pracowników Uniwersytetu w zakresie problematyki odnoszącej się do zasad działania i zasobów Biblioteki Uniwersyteckiej;
 - 4) przechowywanie, ochrona i konserwacja zbiorów, w tym zbiorów unikatowych i szczególnie cennych, wymagających odpowiednich zabezpieczeń i szczególnych warunków magazynowania, a także wchodzących w skład narodowego zasobu bibliotecznego;
 - 5) digitalizacja zbiorów i prowadzenie biblioteki cyfrowej;
 - 6) organizowanie dostępu do naukowych cyfrowych zasobów informacyjnych dla wspólnoty uniwersyteckiej i innych użytkowników spoza Uniwersytetu;
 - 7) prowadzenie działalności bibliograficznej, dokumentacyjnej, naukowo-badawczej, edukacyjnej, popularyzatorskiej i instrukcyjno-metodycznej poprzez m.in.:
 - a) tworzenie i zarządzanie własnymi elektronicznymi zasobami wiedzy,
 - b) organizowanie i zarządzanie systemami dokumentującymi i przechowującymi publikacje naukowe pracowników Uniwersytetu, w tym przygotowywanie dokumentów do oceny parametrycznej pracowników i jednostek Uniwersytetu;
 - 8) współuczestniczenie w krajowych i międzynarodowych programach bibliotecznych m.in. w zakresie tworzenia i wymiany metadanych w katalogach centralnych;
 - 9) współpraca z bibliotekami krajowymi i zagranicznymi oraz innymi instytucjami naukowymi i kulturalnymi w celu wymiany wydawnictw;
 - 10) prowadzenie prac badawczych, wydawniczych i bibliograficznych z zakresu bibliologii i informatologii, dziedzin pokrewnych oraz innych dyscyplin nauki;
 - 11) realizowanie grantów badawczo-naukowych z zakresu bibliologii i informatologii, dziedzin pokrewnych oraz innych dyscyplin nauki, a także projektów o charakterze rozwojowym, finansowanych ze źródeł zewnętrznych;
 - 12) prowadzenie działalności kulturalnej w rozumieniu przepisów o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej w tym m.in. wystawienniczej i promocyjnej w odniesieniu do zbiorów własnych i zasobów innych instytucji kultury;
 - 13) upowszechnianie czytelnictwa.
2. Biblioteka Uniwersytecka może gromadzić obiekty muzealne.
3. Do realizacji określonych zadań dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej może powołać komisje, zespoły i ciała doradcze stałe lub doraźne.

4. Dorobek naukowy Biblioteki Uniwersyteckiej jest afiliowany, w porozumieniu z przewodniczącym właściwej rady dyscypliny, do wydziału Uniwersytetu, do którego przyporządkowana jest dana dyscyplina naukowa, zgodnie z wewnętrznymi przepisami Uniwersytetu.

§ 4

1. Podstawowymi źródłami pozyskiwania materiałów bibliotecznych w Bibliotece Uniwersyteckiej są obowiązkowy egzemplarz biblioteczny, zakupy, dary i wymiana wydawnictw oraz depozyt.
2. Egzemplarz obowiązkowy jest gromadzony i archiwizowany przez Bibliotekę Uniwersytecką na zasadach określonych w odrębnych przepisach.
3. Zbiory unikatowe i szczególnie cenne, wymagające odpowiednich zabezpieczeń i szczególnych warunków magazynowania przechowywane są jedynie w Bibliotece Głównej, w związku z czym Biblioteka Medyczna, biblioteki międzywydziałowe, wydziałowe i instytutowe nie gromadzą starodruków, zabytkowych rękopisów, innych zbiorów wymagających specjalnych zasad przechowywania.

Rozdział 3 **Organizacja i zarządzanie Biblioteką Uniwersytecką**

§ 5

1. Organami Biblioteki Uniwersyteckiej są:
 - 1) dyrektor będący organem jednoosobowym,
 - 2) Uniwersytecka Rada Biblioteczna będąca organem kolegialnym.
2. W skład struktury Biblioteki Uniwersyteckiej wchodzi:
 - 1) Biblioteka Główna:
 - a) Sekretariat,
 - b) Sekretariat projektów unijnych,
 - c) Oddział Gromadzenia i Kontroli Zbiorów,
 - d) Oddział Opracowania Zbiorów,
 - e) Oddział Udostępniania,
 - f) Oddział Magazynów,
 - g) Oddział Czasopism,
 - h) Oddział Komunikacji Naukowej:
 - Sekcja Otwartej Nauki,
 - Sekcja Informacji Naukowej i Edukacji,
 - Sekcja Bibliometrii;
 - i) Oddział Promocji;
 - j) Oddział Pomorzoznawczy;
 - k) Oddział Zbiorów Specjalnych:
 - Gabinet Dokumentów Życia Społecznego,
 - Gabinet Rękopisów,
 - Gabinet Starych Druków,
 - Gabinet Zbiorów Graficznych,
 - Gabinet Zbiorów Muzycznych,
 - Gabinet Zbiorów Kartograficznych,
 - l) Oddział – Archiwum Emigracji i Muzeum Uniwersyteckie;
 - m) Oddział Komputeryzacji i Digitalizacji Zbiorów:
 - Sekcja Digitalizacji i Zasobów Cyfrowych,

- n) Oddział Konserwacji i Zabezpieczania Zbiorów,
- o) Zespół Administracyjno-Gospodarczy;
- 2) Biblioteka Medyczna:
 - a) Sekretariat,
 - b) Oddział Gromadzenia i Opracowania Zbiorów,
 - Sekcja Czasopism,
 - c) Oddział Informacyjno-Bibliograficzny,
 - Sekcja Bibliografii i Analiz Bibliometrycznych,
 - d) Oddział Udostępniania Zbiorów,
 - Sekcja Magazynów i Czytelni Ogólnej;
- 3) Biblioteka międzywydziałowa:
 - a) Biblioteka Collegium Humanisticum;
- 4) Biblioteki wydziałowe:
 - a) Biblioteka Wydziału Chemii,
 - b) Biblioteka Wydziału Humanistycznego,
 - c) Biblioteka Wydziału Filozofii i Nauk Społecznych,
 - d) Biblioteka Wydziału Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie,
 - e) Biblioteka Wydziału Matematyki i Informatyki,
 - f) Biblioteka Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania,
 - g) Biblioteka Wydziału Prawa i Administracji,
 - h) Biblioteka Wydziału Sztuk Pięknych,
 - i) Biblioteka Wydziału Teologicznego;
- 5) Biblioteki instytutowe:
 - a) Biblioteka Instytutu Fizyki,
 - b) Biblioteka Instytutu Astronomii,
 - c) Biblioteka Instytutu Archeologii.
- 3. Szczegółowe zasady podległości służbowej pracowników Biblioteki Uniwersyteckiej oraz zasady jej podległości organizacyjnej określa regulamin organizacyjny Uniwersytetu.
- 4. Zakres działania dyrektora nie narusza kompetencji zastrzeżonych dla funkcji kierowniczych Uniwersytetu.
- 5. Szczegółowe zadania jednostek, o których mowa w ust. 2 określa dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej.
- 6. Zmian organizacyjnych w strukturze Biblioteki Uniwersyteckiej dokonuje rektor w drodze zarządzenia na zaopiniowany przez Uniwersytecką Radę Biblioteczną wniosek dyrektora po zasięgnięciu opinii rady rektorskiej.
- 7. Podział zadań dla zastępców dyrektora i ich kompetencje określa dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej.
- 8. Zespół administracyjno-gospodarczy Biblioteki Uniwersyteckiej podlega bezpośrednio zastępcy kanclerza ds. administracyjnych.

§ 6

1. Biblioteką Uniwersytecką kieruje dyrektor.
2. Dyrektor powoływany jest w drodze konkursu przez rektora na okres kadencji rady Uniwersytetu.
3. Dyrektora odwołuje rektor po zasięgnięciu opinii Uniwersyteckiej Rady Bibliotecznej lub na jej uzasadniony wniosek.
4. Dyrektor działa przy pomocy nie więcej niż trzech zastępców, w tym zastępcy dyrektora Biblioteki Uniwersyteckiej ds. Biblioteki Medycznej.
5. Zastępców dyrektora powołuje rektor na wniosek dyrektora Biblioteki Uniwersyteckiej na okres kadencji rady Uniwersytetu spośród pracowników Biblioteki Uniwersyteckiej.

Kandydatów opiniuje Uniwersytecka Rada Biblioteczna, a w przypadku zastępcy dyrektora ds. Biblioteki Medycznej także Rada Collegium Medicum.

6. Zastępców dyrektora odwołuje rektor na wniosek dyrektora Biblioteki Uniwersyteckiej lub z własnej inicjatywy, po zasięgnięciu opinii Uniwersyteckiej Rady Bibliotecznej, a w przypadku zastępcy dyrektora Biblioteki Uniwersyteckiej ds. Biblioteki Medycznej, także na wniosek prorektora ds. Collegium Medicum, po zasięgnięciu opinii Rady Collegium Medicum.
7. Podział zadań dla zastępców dyrektora i ich kompetencje określa dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej.

§ 7

Dyrektor w szczególności:

- 1) reprezentuje Bibliotekę Uniwersytecką na zewnątrz w zakresie udzielonego przez rektora pełnomocnictwa;
- 2) opracowuje strategię rozwoju i funkcjonowania Biblioteki Uniwersyteckiej;
- 3) odpowiada za politykę kadrową realizowaną w Bibliotece Uniwersyteckiej;
- 4) sprawuje merytoryczny nadzór i koordynuje funkcjonowanie bibliotek systemu biblioteczno-informacyjnego Uniwersytetu;
- 5) kieruje bezpośrednio Biblioteką Główną;
- 6) opracowuje roczne plany oraz sprawozdania z działalności Biblioteki Głównej i przedstawia je rektorowi;
- 7) organizuje działalność Biblioteki Głównej w ramach zatwierdzonych planów i posiadanych środków finansowych i jest odpowiedzialny za ich wykonanie;
- 8) odpowiada za prawidłowe gospodarowanie przydzielonymi Bibliotece Głównej środkami i majątkiem.

§ 8

1. Na Uniwersytecie działa Uniwersytecka Rada Biblioteczna jako organ opiniodawczo-doradczy Biblioteki Uniwersyteckiej.
2. Członków Uniwersyteckiej Rady Bibliotecznej powołuje rektor na okres kadencji senatu Uniwersytetu.
3. W skład Uniwersyteckiej Rady Bibliotecznej wchodzi:
 - 1) rektor albo wyznaczony przez niego prorektor;
 - 2) pięciu nauczycieli akademickich, posiadających tytuł profesora lub stopień doktora habilitowanego, powołanych przez rektora, w tym co najmniej jeden zatrudniony w Collegium Medicum;
 - 3) trzech wskazanych przez dyrektora Biblioteki Uniwersyteckiej bibliotekarzy zatrudnionych w Bibliotece Uniwersyteckiej, reprezentujących Bibliotekę Główną, Bibliotekę Medyczną oraz biblioteki międzywydziałowe, wydziałowe i instytutowe;
 - 4) po jednym przedstawicielu studentów i doktorantów, delegowanych odpowiednio przez właściwe organy samorządu studenckiego i samorządu doktorantów;
 - 5) oraz z głosem doradczym dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej i zastępca dyrektora Biblioteki Uniwersyteckiej ds. Biblioteki Medycznej.
4. Przewodniczącego Uniwersyteckiej Rady Bibliotecznej wyznacza rektor spośród nauczycieli akademickich, o których mowa w ust. 3 pkt 2.
5. Rektor może odwołać przewodniczącego rady lub członka rady, przed upływem okresu, o którym mowa w ust. 1, po uzyskaniu opinii kolegium rektorskiego.
6. Do kompetencji Uniwersyteckiej Rady Bibliotecznej należy w szczególności:
 - 1) opiniowanie kierunków działalności oraz rozwoju Biblioteki Uniwersyteckiej;
 - 2) ocena zasad zarządzania zbiorami bibliotecznymi;

- 3) opiniowanie funkcjonowania systemu biblioteczno-informacyjnego Uniwersytetu;
 - 4) opiniowanie sprawozdań dyrektora z działalności Biblioteki Uniwersyteckiej;
 - 5) proponowanie nowych kierunków rozwoju Biblioteki Uniwersyteckiej;
 - 6) opiniowanie kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora i zastępców dyrektora Biblioteki Uniwersyteckiej;
 - 7) opiniowanie kandydatów do pełnienia funkcji kierowników i koordynatorów jednostek organizacyjnych systemu biblioteczno-informacyjnego Uniwersytetu,
 - 8) opiniowanie na wniosek rektora lub z własnej inicjatywy innych spraw związanych z funkcjonowaniem systemu biblioteczno-informacyjnego Uniwersytetu.
7. Szczegółowy tryb działania Uniwersyteckiej Rady Bibliotecznej określa uchwalony przez nią regulamin.

§ 9

1. Jednostkami Biblioteki Głównej oraz Biblioteki Medycznej są oddziały, sekcje i gabinety.
2. Jednostki, o których mowa w ust. 1 tworzy, przekształca i likwiduje rektor na wniosek dyrektora Biblioteki Uniwersyteckiej zaopiniowany przez Uniwersytecką Radę Biblioteczną.
3. Szczegółowe zadania jednostek, o których mowa w ust. 1 określa dyrektor.

§ 10

1. Jednostkami systemu biblioteczno-informacyjnego Uniwersytetu, z wyjątkiem Biblioteki Głównej i Biblioteki Medycznej, kierują kierownicy, a w wypadku zespołów liczących poniżej pięciu osób – koordynatorzy.
2. Kierowników lub koordynatorów jednostek systemu biblioteczno-informacyjnego Uniwersytetu powołuje rektor na wniosek dyrektora na okres do czterech lat spośród kandydatów wyłonionych – przy pierwszym powołaniu – w drodze konkursu zorganizowanego przez dyrektora. Kandydatów opiniuje Uniwersytecka Rada Biblioteczna. W przypadku Biblioteki Medycznej kandydatów opiniuje dodatkowo prorektor ds. Collegium Medicum, a w przypadku bibliotek międzywydziałowych, wydziałowych i instytutowych także właściwi dziekani.
3. Do przedłużenia pełnienia funkcji kierownika lub koordynatora jednostki systemu biblioteczno-informacyjnego przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.
4. Kierowników lub koordynatorów jednostek systemu biblioteczno-informacyjnego Uniwersytetu odwołuje rektor na wniosek dyrektora po zasięgnięciu opinii Uniwersyteckiej Rady Bibliotecznej.
5. Kierownicy lub koordynatorzy jednostek Biblioteki Uniwersyteckiej, podlegają bezpośrednio dyrektorowi lub zastępcy dyrektora Biblioteki Uniwersyteckiej zgodnie z ustalonym w uzgodnieniu przez dyrektora schematem organizacyjnym.
6. Szczegółowe zakresy obowiązków kierowników lub koordynatorów jednostek Biblioteki Uniwersyteckiej określa jej dyrektor.

§ 11

1. Biblioteki międzywydziałowe są podporządkowane organizacyjnie i merytorycznie dyrektorowi Biblioteki Uniwersyteckiej, który decyzje w odniesieniu do nich podejmuje w uzgodnieniu z właściwymi dziekanami.
2. Księgozbiory wchodzące w skład bibliotek międzywydziałowych stanowią własność odpowiednich jednostek lub wydziałów.
3. Księgozbiory przekazane do Biblioteki Głównej decyzją dziekana danego wydziału stają się integralną częścią zbiorów Biblioteki Głównej.

4. Zarządzanie przekazanymi zbiorami, w tym ich opracowanie, udostępnianie oraz ewentualna selekcja, należy do kompetencji dyrektora Biblioteki Uniwersyteckiej.
5. Dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej sprawuje pełną kontrolę nad gospodarką przekazanymi materiałami bibliotecznymi, zgodnie z obowiązującymi przepisami wewnętrznymi Uniwersytetu i regulacjami dotyczącymi bibliotek naukowych.
6. Właściwi dziekani zobowiązani są zapewnić bibliotekom międzywydziałowym środki finansowe na bieżącą działalność, pomieszczenia, wyposażenie oraz odpowiednie zabezpieczenie zbiorów.

§ 12

1. Biblioteki wydziałowe i instytutowe są podporządkowane organizacyjnie dziekanom właściwych wydziałów, a merytorycznie dyrektorowi.
2. Nadzór organizacyjny nad bibliotekami wydziałowymi i instytutowymi dziekan wydziału realizuje m.in. poprzez:
 - 1) przydzielanie i rozliczanie środków na działalność podległych bibliotek;
 - 2) organizację czasu pracy biblioteki;
 - 3) dbanie o sprawne działanie podległych jednostek oraz dyscyplinę i bezpieczeństwo pracy;
 - 4) przydzielanie dodatkowych zadań oraz ich kontrolowanie.
3. Nadzór merytoryczny nad bibliotekami wydziałowymi i instytutowymi dyrektor realizuje m.in. poprzez:
 - 1) wprowadzanie ogólnouczelnianych standardów informacyjnych, bibliotecznych i organizacyjnych w bibliotekach zlokalizowanych na wydziałach;
 - 2) kształtowanie księgozbioru bibliotek wydziałowych i instytutowych oraz tworzenie przy nich księgozbiorów wydzielonych;
 - 3) udzielanie urlopów pracownikom;
 - 4) realizację szczególnych zadań na rzecz wydziałów.
4. W sprawach obsady kadrowej i pozostałych sprawach personalnych decyzje podejmuje dyrektor w porozumieniu z właściwymi dziekanami.
5. Właściwi dziekani zobowiązani są zapewnić bibliotece środki finansowe na bieżącą działalność, pomieszczenie, wyposażenie oraz odpowiednie zabezpieczenie zbiorów.

§ 13

1. Przy bibliotekach systemu biblioteczno-informacyjnego Uniwersytetu mogą być tworzone księgozbiory wydzielone, zlokalizowane w określonych jednostkach organizacyjnych Uniwersytetu.
2. Księgozbiór wydzielony tworzy i znosi rektor na wniosek dyrektora, zaopiniowany przez Uniwersytecką Radę Biblioteczną, a w przypadku księgozbiorów utworzonych przy Bibliotece Medycznej, bibliotekach międzywydziałowych, wydziałowych i instytutowych dodatkowo przez właściwego prorektora lub dziekana.
3. Utworzenie księgozbioru wydzielonego uzależnione jest od możliwości organizacyjnych i lokalowych jednostki, w której ma on powstać.
4. Kierownik jednostki, w której zlokalizowano księgozbiór wydzielony, zobowiązany jest do dbałości o powierzony jej majątek.
5. Księgozbiory wydzielone stanowią integralną część zbiorów bibliotecznych Uniwersytetu i podlegają merytorycznemu nadzorowi dyrektora Biblioteki Uniwersyteckiej lub osoby przez niego wyznaczonej, zgodnie z obowiązującymi standardami bibliotecznymi.

Rozdział 4

Przepisy i końcowe

§ 14

Traci moc zarządzenie Nr 235 Rektora UMK z dnia 28 listopada 2023 r. - Regulamin organizacyjny Biblioteki Uniwersyteckiej Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (Biuletyn Prawny UMK z 2023 r., poz. 420).

§ 15

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 15 listopada 2025 r. po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady Rectorskiej na posiedzeniu w dniu 28 października 2025 r.

R E K T O R

prof. dr hab. Andrzej Tretyn